

**L'ensenyament dels sons
en l'escola immersiva.
Perspectiva històrica i innovació.**

**Llach-Cicres-De Ribot
GALL (UdG)**

L'ensenyament immersiu de les
llengües pròpies: el català als Països
Catalans i les llengües minoritzades a
l'estat francès

LICE 2011

- Què tenim? Els sons del català.
- On els ensenyem? En una escola immersiva.
- Com els ensenyem? A partir de la naturalesa de l'objecte i tenint en compte les exigències metodològiques actuals (visió multilingüe i multicultural; tractament integrat de llengües).

1

Mètodes habituals d'ensenyament de la pronunciació

- Mètode fonoarticulatori
- Sistema tecnològic o de laboratori d'idiomes
- Mètode d'oposicions fonològiques
- Mètode verbo-tonal

Mètode fonarticulatori

- Consisteix en la posició conscient per part de l'alumne dels diferents òrgans articuladoris a l'hora d'emetre un so determinat.
- Ús de: miralls, imatges, animacions
 - Provocar en l'alumne una imitació conscient

Mètode fonarticulatori

- Per mitjà de medis externs, produir la modificació de la posició incorrecta d'un òrgan determinat.
 - Mossegar un llapis serrat entre les dents per afavorir la palatalització
 - Treballar davant del mirall per fer conscient l'articulació
 - Utilitzar imatges (diagrames, RM) amb les posicions articulatòries
 - <http://www.ub.edu/sonscatala/>

Mètode fonarticulatori

PRINCIPALS PROBLEMES

- Intel·lectualització excessiva (depenent del nivell d'aprenentatge)
- Negligència del factor auditiu (ex. [s-z])
- Negligència de les regles que regeixen la fonètica combinatòria (ex. El[z]homes)
- Negligència dels factors prosòdics

Mètode fonoarticulatori

Una variant

- Sistema de correcció fonètica mitjançant la transcripció fonètica

Principals problemes

- La introducció del codi escrit normalment produeix un retrocés en l'expressió oral
- Inadequat per a la majoria de nivells d'aprenentatge

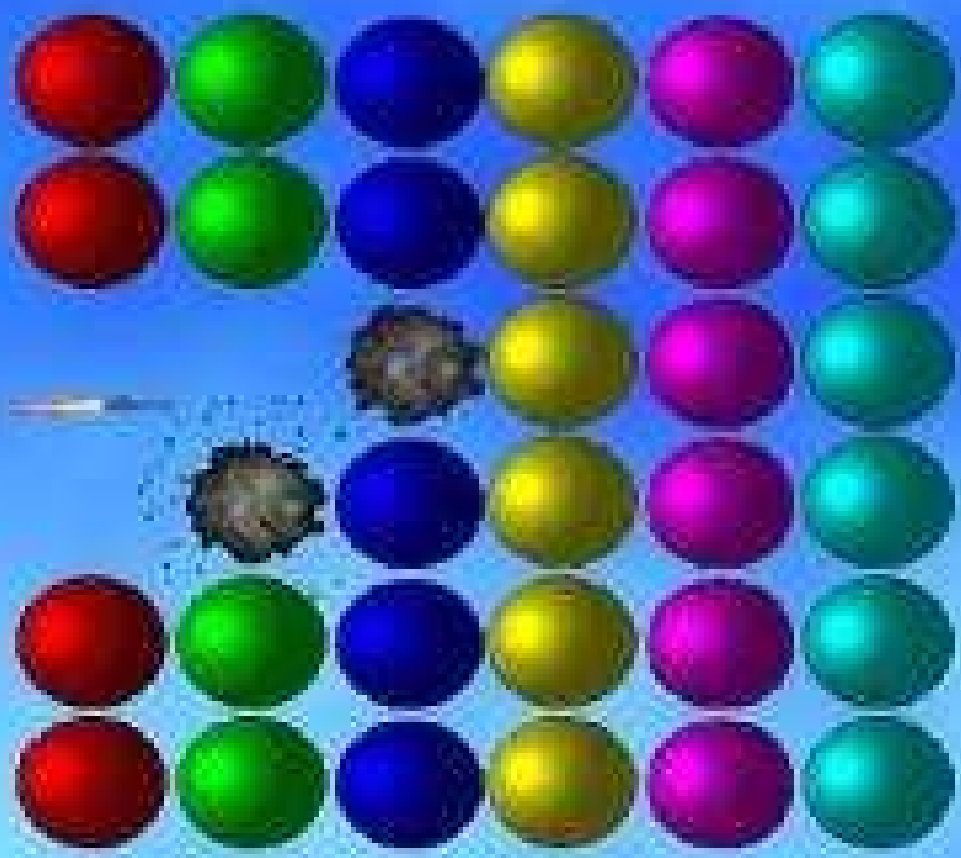
Sistema tecnològic o de laboratori d'idiomes

- Es tracta bàsicament del treball oral amb aparells que permeten l'enregistrament de la pròpia veu i la confrontació amb els models pronunciats per nadius i enregistrats prèviament

- <http://www.fonetiks.org/shiporsheep/page8>
- <http://www.fonetiks.org/shiporsheep/page6>
- <http://www.fonetiks.org/shiporsheep/page7>
- <http://www.fonetiks.org/shiporsheep/page2>
- <http://www.fonetiks.org/shiporsheep/page2>

Player 1

Top Path: D:\Gina\Match

File Edit View Options Layout Window Help

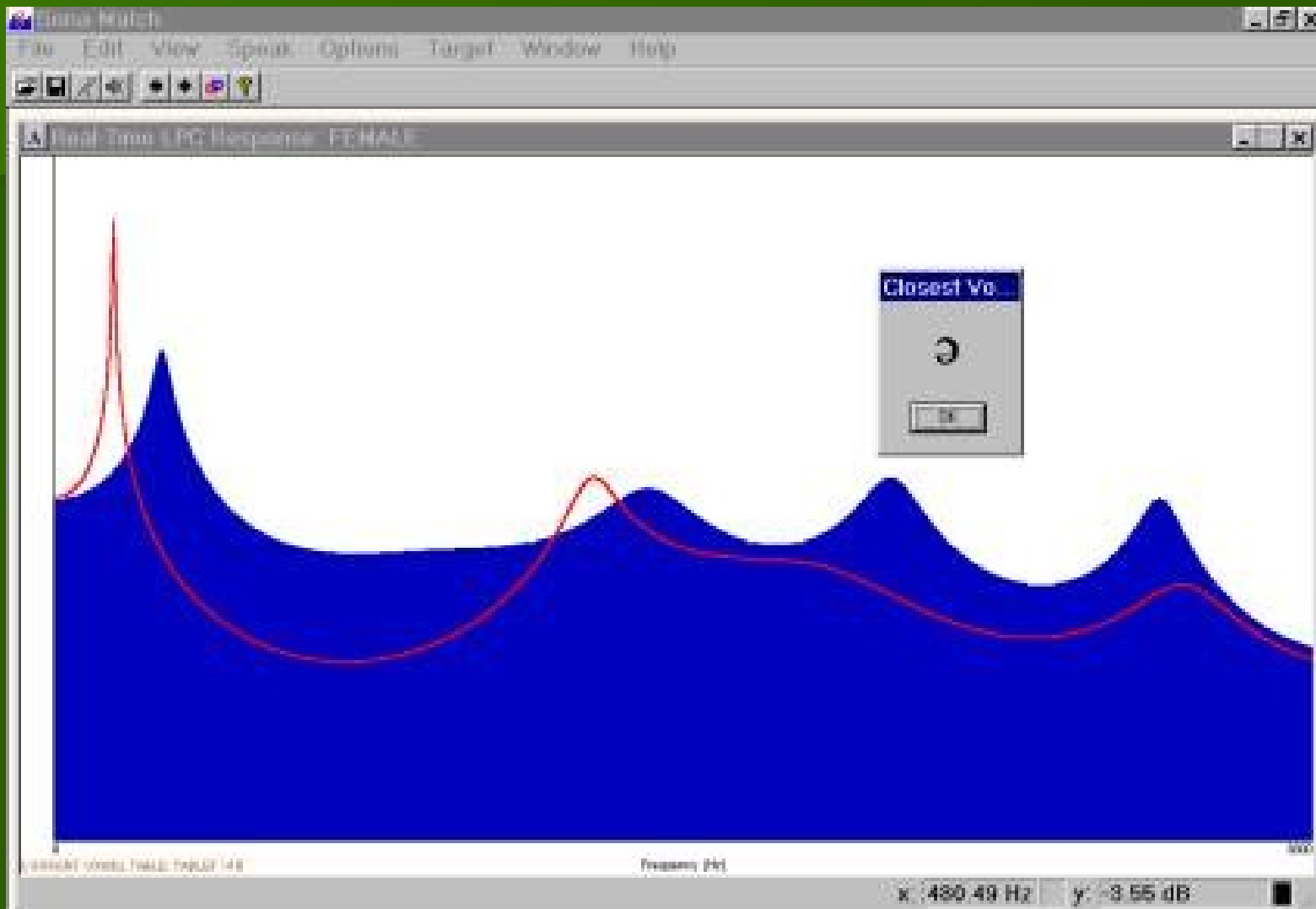
← → ↺ ↻ ↶ ↷ ↸ ↹

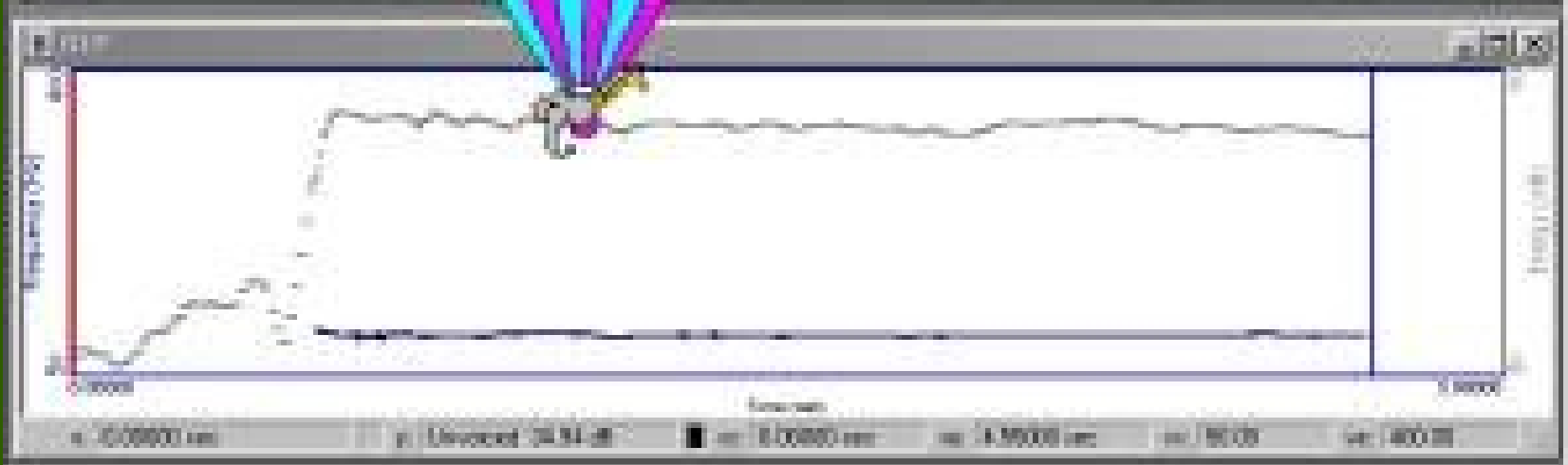
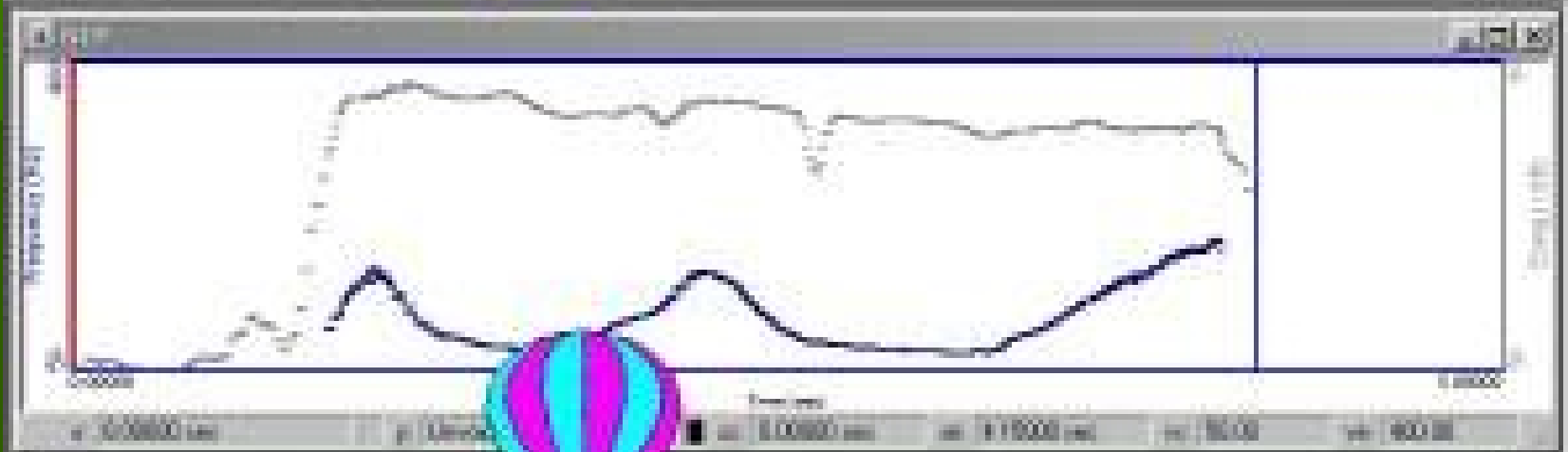
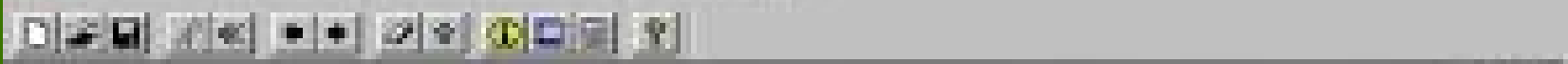
Closest Vowel

i

OK

The image shows a software window titled "Top Path: D:\Gina\Match". It contains two sub-windows, each displaying a frequency spectrum plot. The top plot shows a spectrum with two distinct peaks, one at a lower frequency and one at a higher frequency. The bottom plot shows a flat spectrum. A dialog box titled "Closest Vowel" is overlaid on the top plot, displaying the vowel "i" and an "OK" button. The interface includes a menu bar with "File", "Edit", "View", "Options", "Layout", "Window", and "Help". Below the menu bar is a toolbar with various icons. The status bar at the bottom of the window displays "Ready", "Unit: Auto", "Source: A", and "Active: A".

Phonetics Exercise

Beginner

Watch the animation, listen to the model, then pronounce the word.

5/6

1/4

I didn't understand you!

gracias

g

Score

4 4 3 2 1

Choose an activity

Oral Workshop

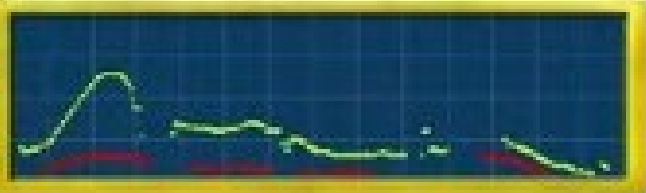
20. At the Immigration & Customs Desk

What's the purpose of your trip?

Environment Next Up Exit

Information

Native
You

01 02

What's the purpose of your trip?

Role-play

Auto-play

Listen to my voice
Play native

Word Score

Where are you going to stay?
(00) (20) (40) (60) (80) (100)

33

← Expressions

Prononciation de phrases

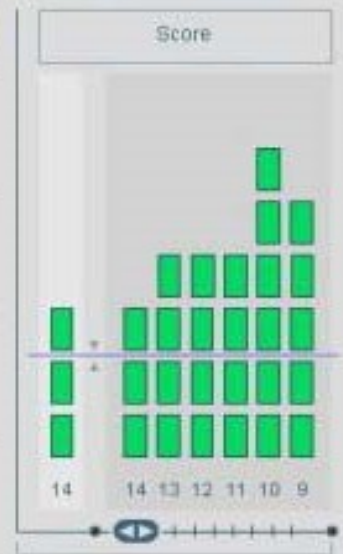
Débutant

Ecoutez la diffusion du modèle, puis prononcez la phrase.

12/48

Parlez...

Choisissez votre activité

Atelier Oral

UK [Change]

Search GO

Store

My account | (Your shopping cart is empty)

Contact Us

I nteractive

TELL ME MORE

Home Training Resources Tests My Statistics

You are here: Home > Training > Guided Mode > Indicaciones.2 > Sentence Pronunciation

Sentence Pronunciation

Translation Additional Tools

Improve your accent! Instructions

¿Dónde está el metro?

1 metro

2 metro

3 metro

Target Score

The Guided Tour is accessible. 00:03:06 / 00:04:55

ABOUT US | METHODOLOGY | TELL ME MORE is more than just basic picture word association... See how we engage and keep learners actively progressing. | GUIDED TOUR | FREE TRIAL | BUY NOW

Tell a Friend
Tip a friend form for demo

TELL ME MORE.co.uk

UK [Change]

Search GO

Store

My account | (Your shopping cart is empty)

Contact Us

I nteractive

computer

¡Hola! ¿Qué tal?

you

¡Hola! Buenos días.

Buenas tardes.

Muy bien. ¿Y tú?

Progress bar: The Guided Tour is accessible. 00:03:22 / 00:04:55

ABOUT US METHODOLOGY **TELL ME MORE is more than just basic picture word association... See how we engage and keep learners actively progressing.** GUIDED TOUR FREE TRIAL BUY NOW

Tell a Friend
Tip a friend form for demo

TELL ME MORE.co.uk

Exercice de phonétique

Débutant

Visualisez l'animation phonétique, diffusez le modèle, puis prononcez le mot.

4/6

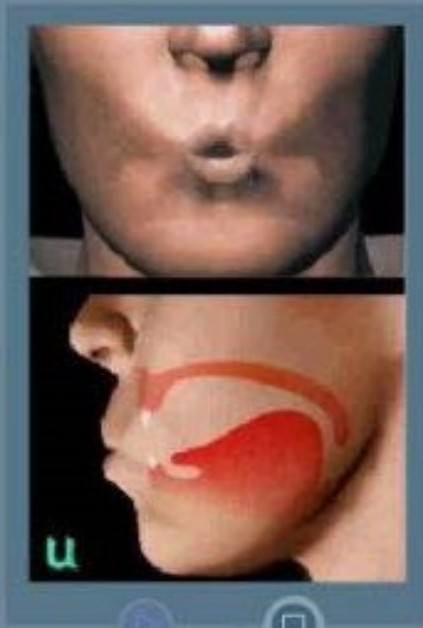

1/3

Score

bonjour

La pointe de la langue est en position basse. L'arrière de la langue est très reculé. La bouche est presque fermée. Les lèvres sont vers l'avant et sont très arrondies.

Score

Choisissez votre activité

Curva melódica de término/termino/terminó extraída del programa Praat: modelo de corrección

Estudiante	Primera intervención	Segunda intervención
A		
B		
C		
D		
E		
F		

Curva melódica de término/termino/terminó extraída del programa Praat: pronunciación de seis estudiantes franceses

Sistema tecnològic o de laboratori d'idiomes

- Avantatges:
 - Producció dels sons per nadius
 - Producció no aïllada (respecta la fonètica combinatòria)

Sistema tecnològic o de laboratori d'idiomes

■ Avantatges:

- Producció dels sons per nadius
- Producció no aïllada (respecta la fonètica combinatòria)

■ Inconvenients:

- Sobrevaloració de la capacitat autocorrectiva de l'alumne

Mètode d'oposicions fonològiques

- Pren els fonaments de les teories de Bloomfield, Jakobson i Halle, els quals classifiquen els fonemes en funció dels trets distintius.
- Permet construir oposicions de tipus binari entre paraules que només difereixen per un so (parells mínims).

Mètode d'oposicions fonològiques

■ Inconvenients:

- Manca de consideració dels factors prosòdics
- Es negligeix tot el ventall d'al·lòfons i la fonètica combinatòria
- Un so no sempre és percebut millor quan es troba en una oposició fonològica.

[be] – [bɛ]

[sol] – [bɛ] – [kla]

Mètode d'oposicions fonològiques

- És més indicat per a aprenents amb certs coneixements.

El mètode verbo-tonal (Guberina)

- Similituds entre l'aprenentatge d'una L2 i la L1
→ aproximacions articulatòries successives,
sota el control de l'audició
- 3. Sorolls sense significació
- 4. Restricció fonològica progressiva
- 5. Sistema coherent: el nen intenta distingir,
d'entre tots els estímuls fònics que rep, les
oposicions necessàries per a la comunicació

BALBUCEIG → PRELLENGUATGE → LLENGUATGE

(profusió fonètica)

(restricció fonètica)

(lenta elaboració
del sistema)

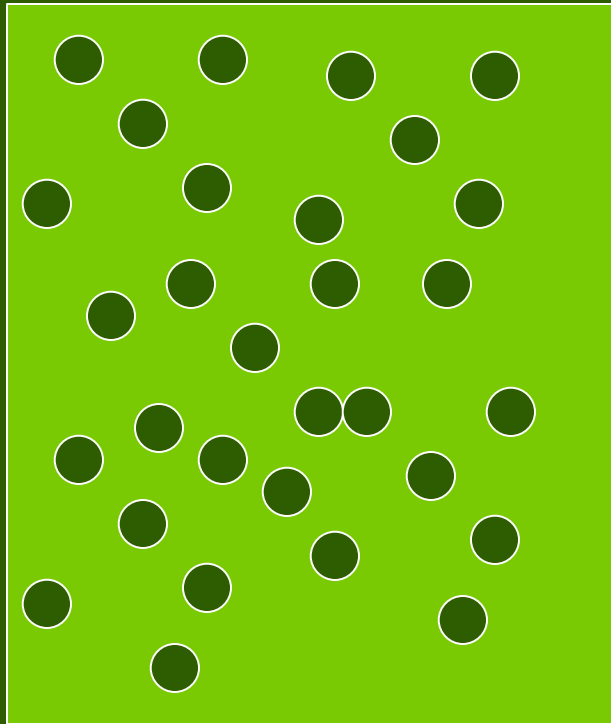
- Un cop s'ha construït el sistema fonològic de la L1, els parlants van perdent la facultat de discriminació fins a arribar a la “sordesa fonològica”, en referència als sons nous, diferents de la seva llengua.

- Un cop s'ha construït el sistema fonològic de la L1, els parlants van perdent la facultat de discriminació fins a arribar a la “sordesa fonològica”, en referència als sons nous, diferents de la seva llengua.

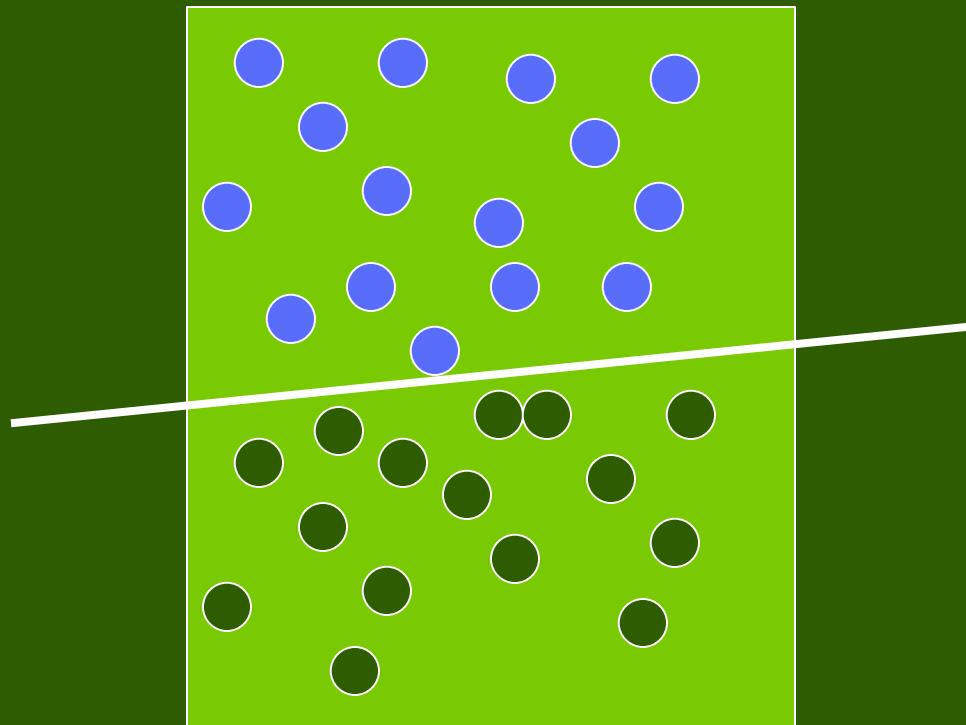
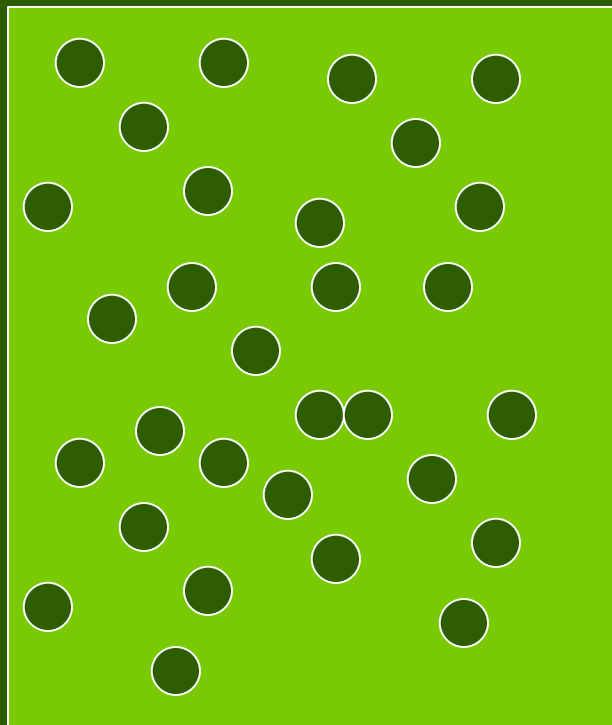
- El “sedàs fonològic” fa que quan sentim un so articulat desconegut, automàticament l'identifiquem amb un fonema de la llengua pròpia.

LA CLASSIFICACIÓ EQUIVALENT (Flege)

- Els sons de la L1 condiciona l'adquisició d'una L2, ja que es tendeix a interpretar els sons similars en funció de les categories ja creades en la L1. Un so completament nou no troba cap categoria de la L1 a la qual assimilar-se, mentre que un so lleugerament diferent sí.

LA CLASSIFICACIÓ EQUIVALENT (Flege)

- El mètode tracta l'aprenent d'una nova llengua com un sord fonològic. Cal reeducar el sistema per percebre els sons de la llengua meta.
- Se solen fer escoltes de sons concrets per millorar-ne la percepció.
- S'utilitza aspectes prosòdics com l'entonació, o físics com la postura, o paràmetres musicals per crear condicions òptimes per a la correcció de sons.

- Els principis del mètode verbo-tonal són:
- 3. Motivació màxima
- 4. Absència d'intel·lectualització
- 5. Respecte a l'estructura i prioritització dels elements prosòdics
- 6. Correcció a partir de l'error
- 7. Correcció a la classe

Prioritat als factors auditiu i extralingüístic

PROCEDIMENTS DE CORRECCIÓ

- Van encaminats a dirigir l'audició de l'alumne mitjançant la presentació d'un model més adequat que el que ha provocat l'error
- S'aprofiten o es generen les millors condicions per assolir la percepció o articulació de sons problemàtics.

Exemples:

- Efectes sobre el timbre:
 - L'entonació ascendent afavoreix els timbres clars
 - L'entonació descendent afavoreix els timbres foscos
- Efectes sobre la tensió:
 - Els ritmes lents afavoreixen la relaxació

+ tensió

oclusives sordes

oclusives sonores

africades sordes

africades sonores

fricatives sordes

fricatives sonores

nasals

vibrants

líquides

— tensió

semivocals

■ Fonètica combinatòria

Consisteix a posar en contacte sons que tinguin alguna característica articulatòria o acústica semblant, a fi d'aconseguir una percepció adequada.

■ INFLUÈNCIA DE LA VOCAL SOBRE LA CONSONANT:

- vocals anteriors → afavoreixen la palatalització
- vocals posteriors → avafavoreixen la velarització
- vocals labials → afavoreixen la labialització
- posició intervocàlica → afavoreixen la relaxació de les oclusives

■ INFLUÈNCIA DE LA CONSONANT SOBRE LA VOCAL:

- consonant labial → afavoreix timbre fosc
- cons. alveolar → afavoreix timbre clar
- semicons. palatal → afavoreix el tancament de la vocal
- fricativa sorda → afavoreix el tancament de la vocal
- oclusiva sorda → afavoreix l'obertura de

- Aquests mètodes van bé per a tots els sons?

2

Els sons de la parla

Els sons del català

Hi ha sons més fàcils i sons més difícils?

UPSID													
vocal		oclusiva		nasal		fricativa		gradual		ròtica		lateral	
i	393	p	375	m	425	f	180	j	378	r	95	l	174
e	124	b	287	n	160	v	95	w	332	r	91	ʎ	20
ɛ	186	t	439*	ɲ	141	s	196						
a	392	d	291*	ŋ	237	z	62						
ə	76	k	403			ʃ	187						
o	131	g	253			ʒ	61						
ɔ	162												
u	369												

*Inclouen les llengües que tenen aquests sons amb articulacions dentals (com el català) i alveolars (com l'anglès)

- Si tenim en compte la percepció i la producció...
 - Sons fàcils de percebre i d'articular
 - Sons difícils de percebre i d'articular
 - Sons fàcils de percebre i difícils d'articular
 - Sons difícils de percebre i fàcils d'articular

- Quins sons triem? Els que segueixin aquest principi:

MÍNIM ESFORÇ ARTICULATORI

|

MÀXIMA EFECTIVITAT PERCEPTIVA

(Lindblom i Maddieson)

- Trobem evidències d'aquest principi en:
 - adquisició de la parla
 - patologies de la parla
 - estudis tipològics dels sons de les llengües

- El sistema de sons (fonemes) de la llengua catalana
- fonemes del català.doc

sons vocàlics [ɔ̃ ɔ̃]

- vocals: fàcils d'articular, poc control articulatori
- funcionen com a “coixí” articulatori
- triangle vocàlic
- reducció vocàlica
- problemes vocal neutra
- confusió vocals mitjanes obertes i tancades

1 vocal alta anterior

3 vocal baixa

6 vocal alta posterior

2 vocal mitjana anterior tancada

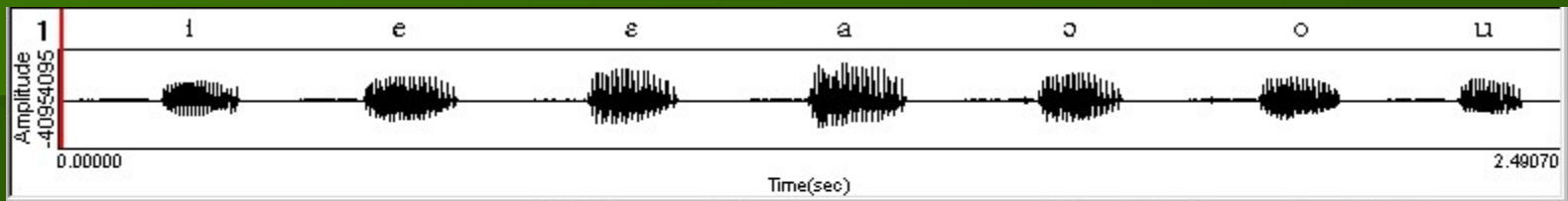
7 vocal mitjana anterior oberta

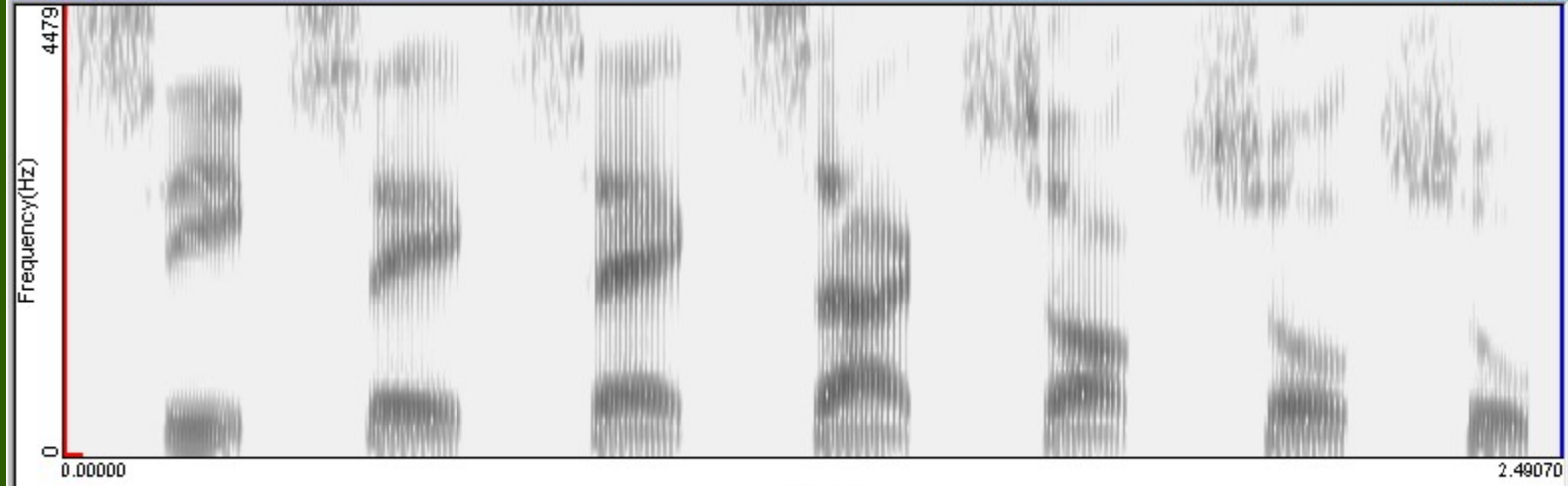

4 vocal mitjana posterior mitjana

x: 0.00000 sec y: 0 ss: 0.00000 sec se: 2.49070 sec

B SPG

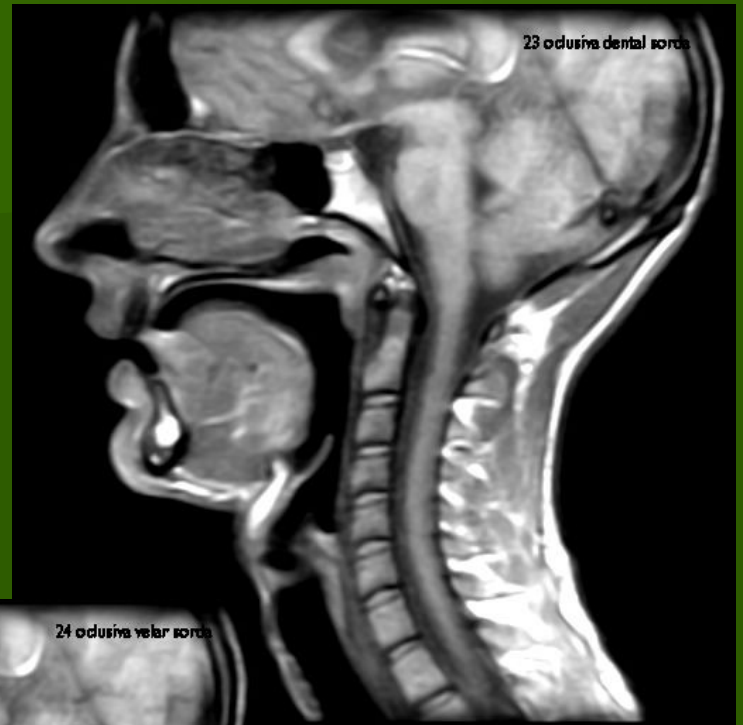

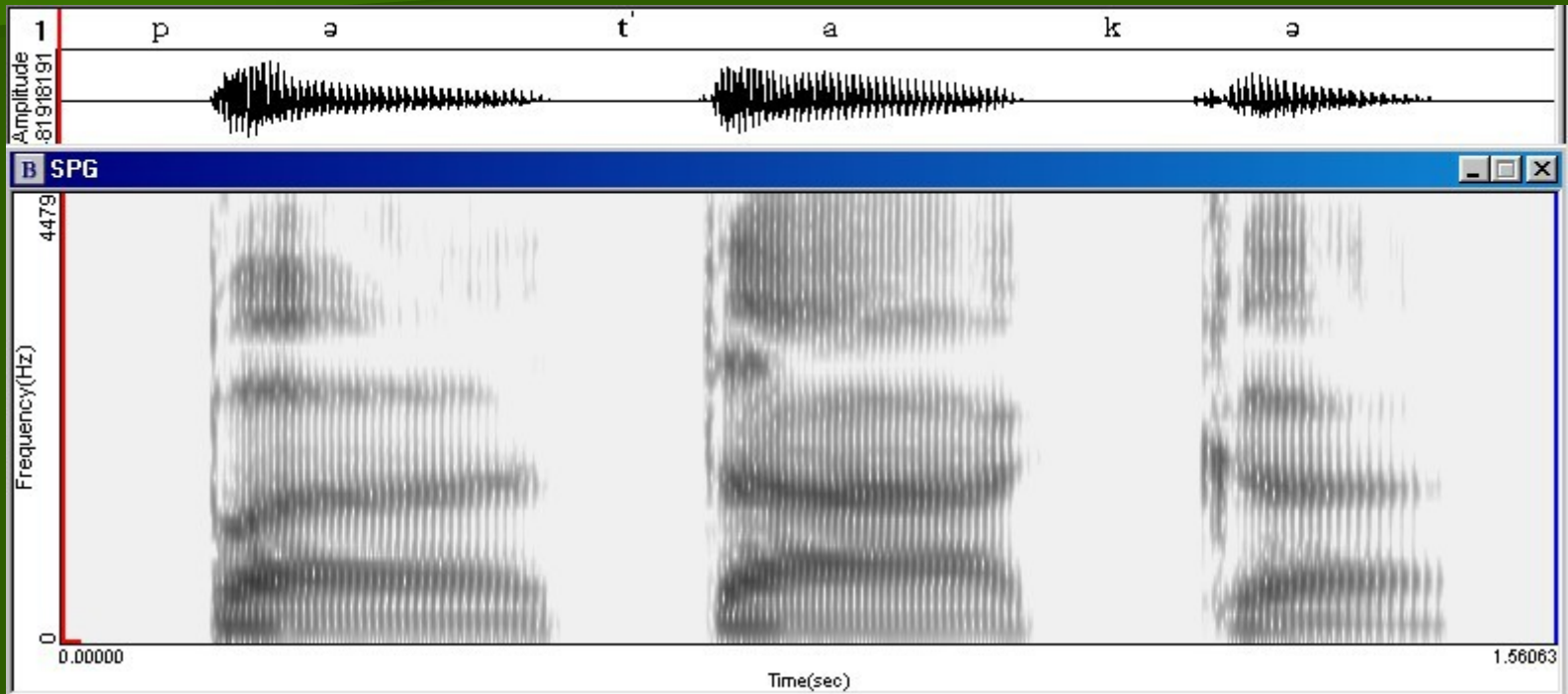
x: 0.00000 sec y: 0.00 Hz ss: 0.00000 sec se: 2.49070 sec

oclusius

- sords: fàcils de produir (per control articulatori), especialment en posició intervocàlica i final (capa, cap)
- difícils de produir a inici de mot (per control de la intensitat): pi, gat
- fàcils de percebre en posició inicial i intervocàlica (pi, capa)
- molt difícil de percebre la informació del lloc d'articulació en posició de coda (tractor)
- sonors: s'ensordeixen amb facilitat per problemes articulatoris

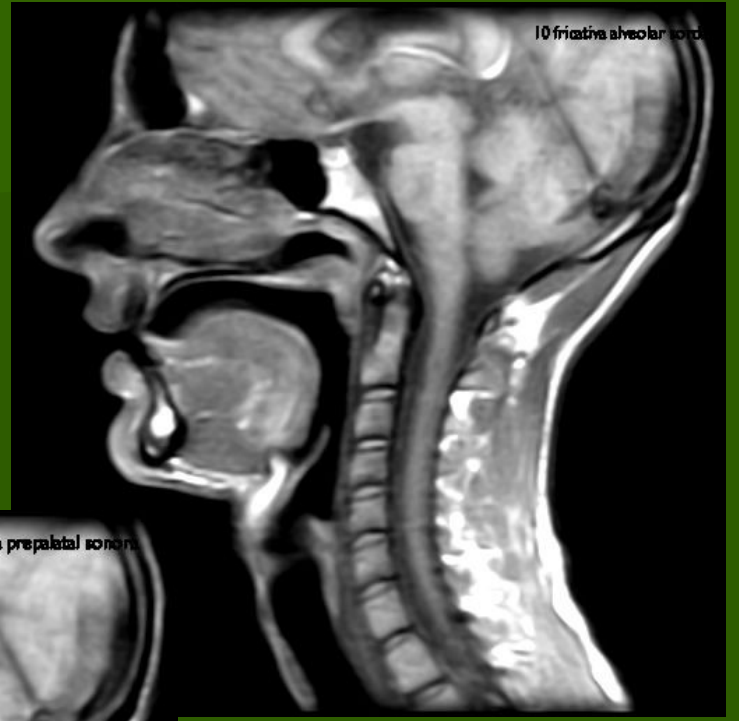

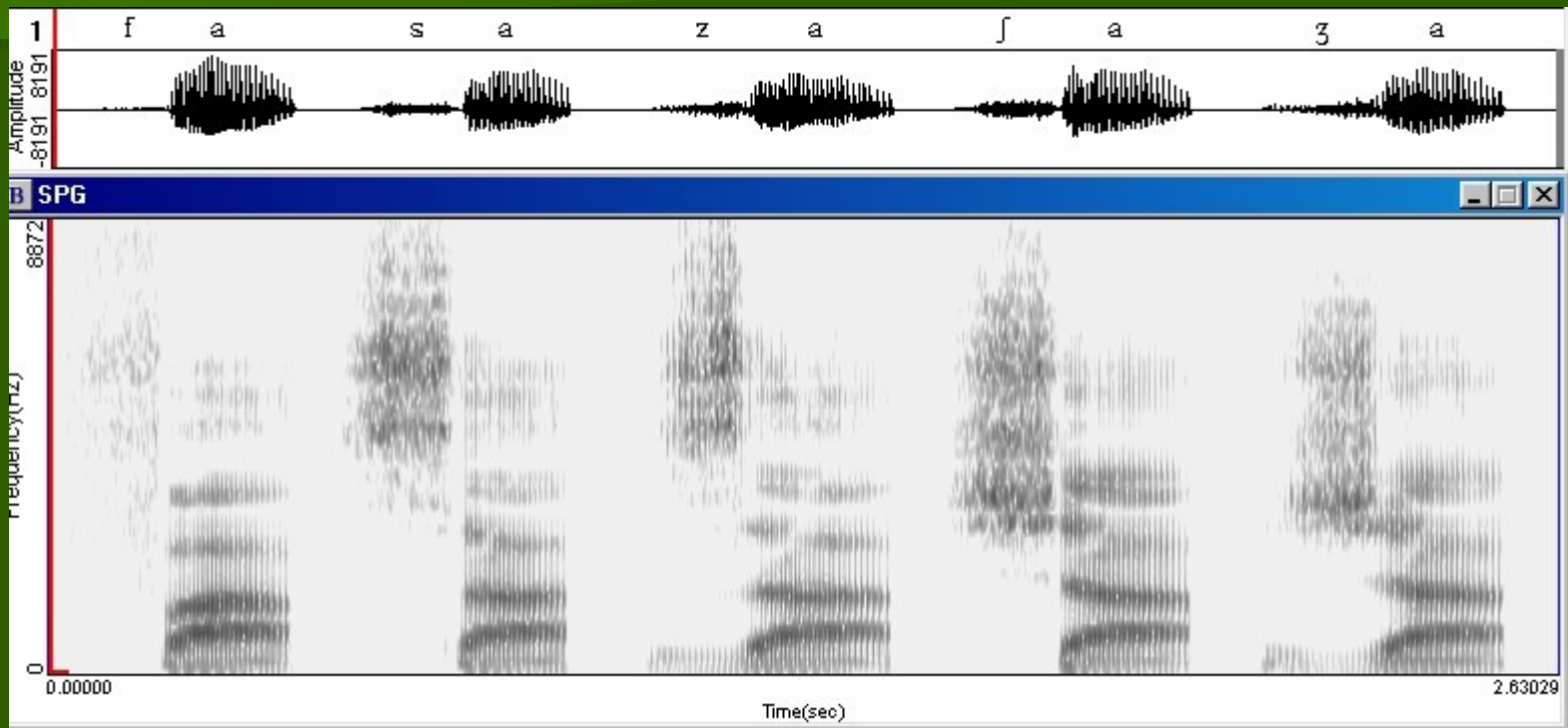

fricatiu

- dificultats generals de producció.
 - Excepció: la posició final de mot és adequada per produir fricatives sordes per alliberament d'energia (pas)
- dificultats generals de percepció a dintre de grup dels fricatiu
- sons: s'ensordeixen amb facilitat per problemes articulatoris
- poden perdre el caràcter fricatiu (oclusivització)

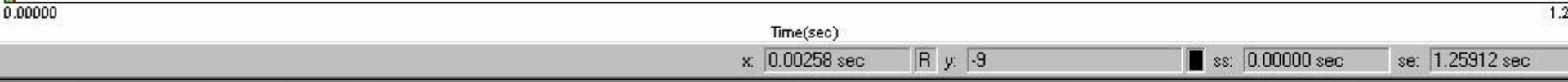
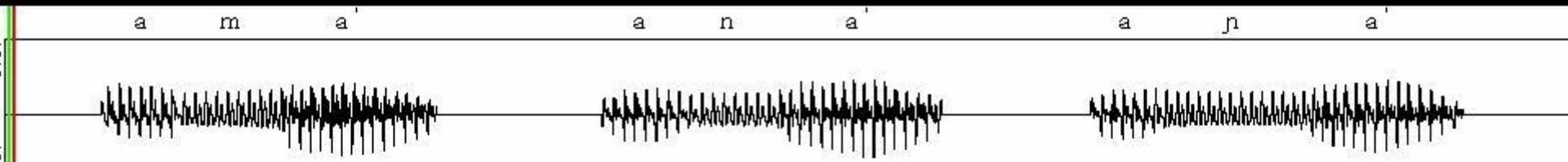
nasals

[ŋ]

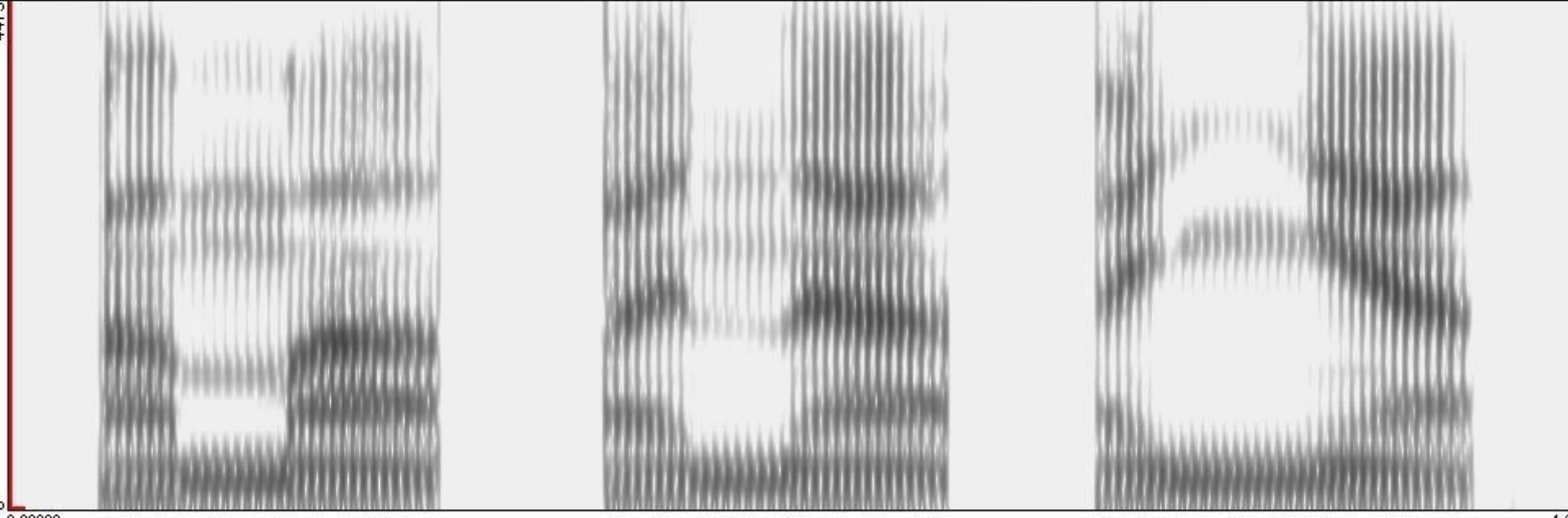
- sords: fàcils de produir (per control articulatori, són oclusives nasals), especialment en posició intervocàlica i inicial (cama, nas)
- fàcils de percebre en posició intervocàlica i inicial (cama, nas)
- molt difícil de percebre la informació del lloc d'articulació en posició de coda (femta, panxa)
- el so nasal palatal [ɲ] presenta problemes d'articulació (a causa del lloc)

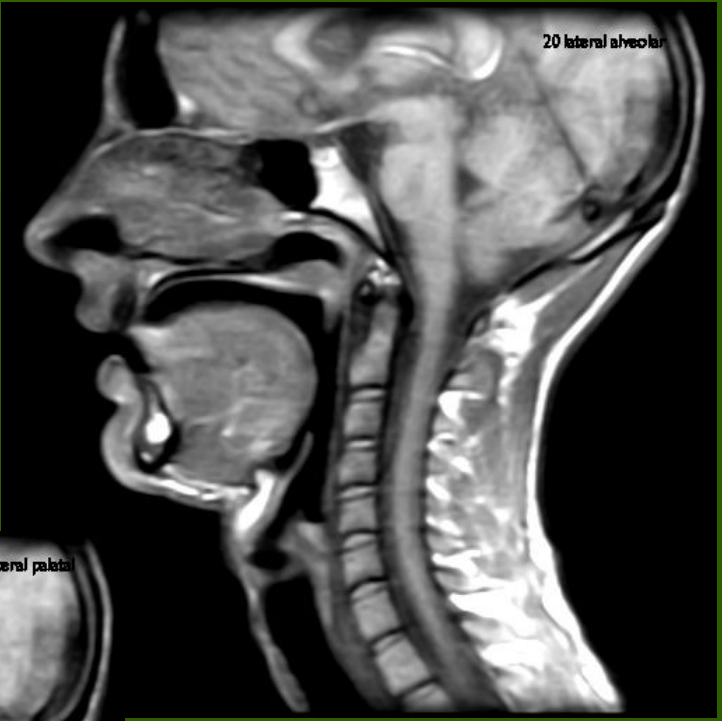

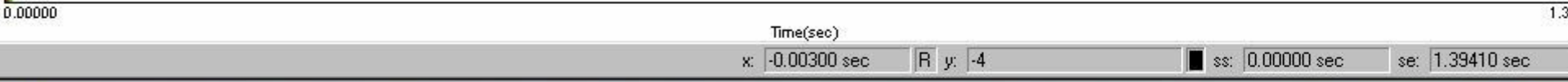
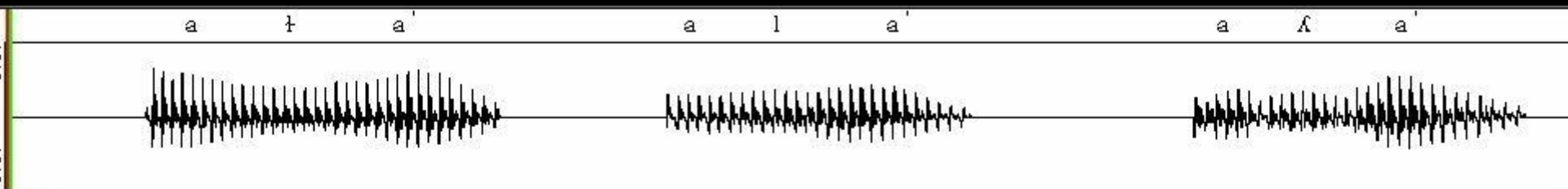
SPG

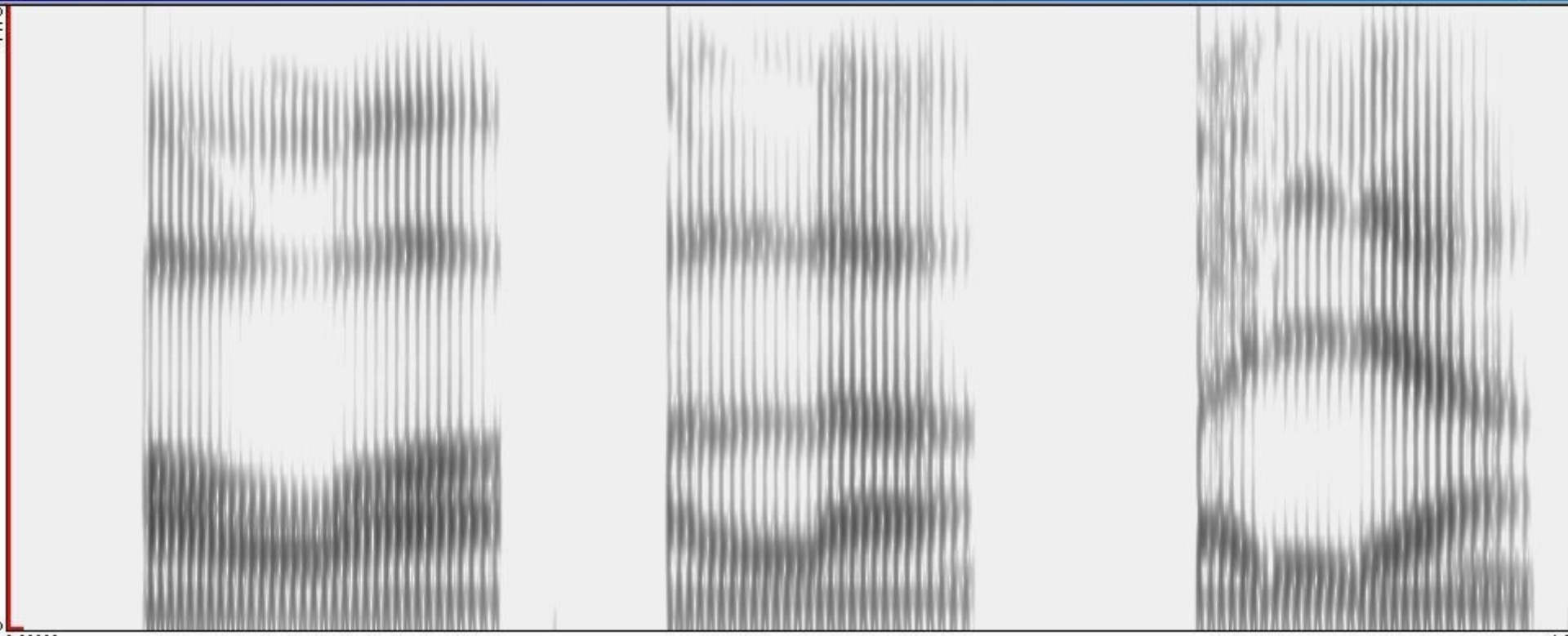
laterals [l]

- problemes de producció de [l] en totes les posicions.
- el so lateral alveolar [l] pot vocalitzar
- confusions r/l/d

SPG

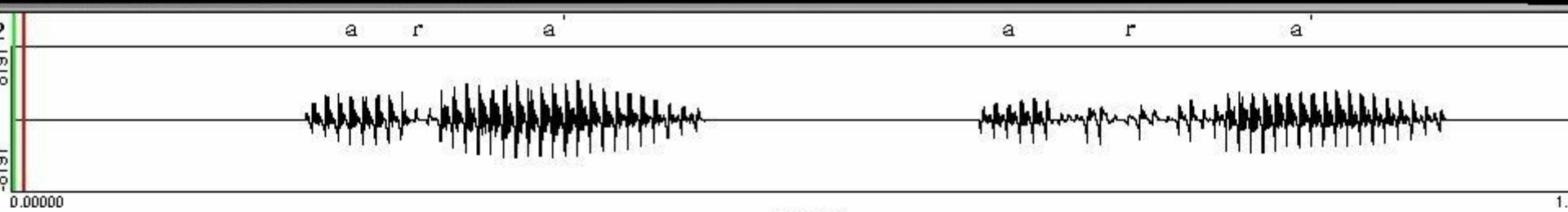

ròtics

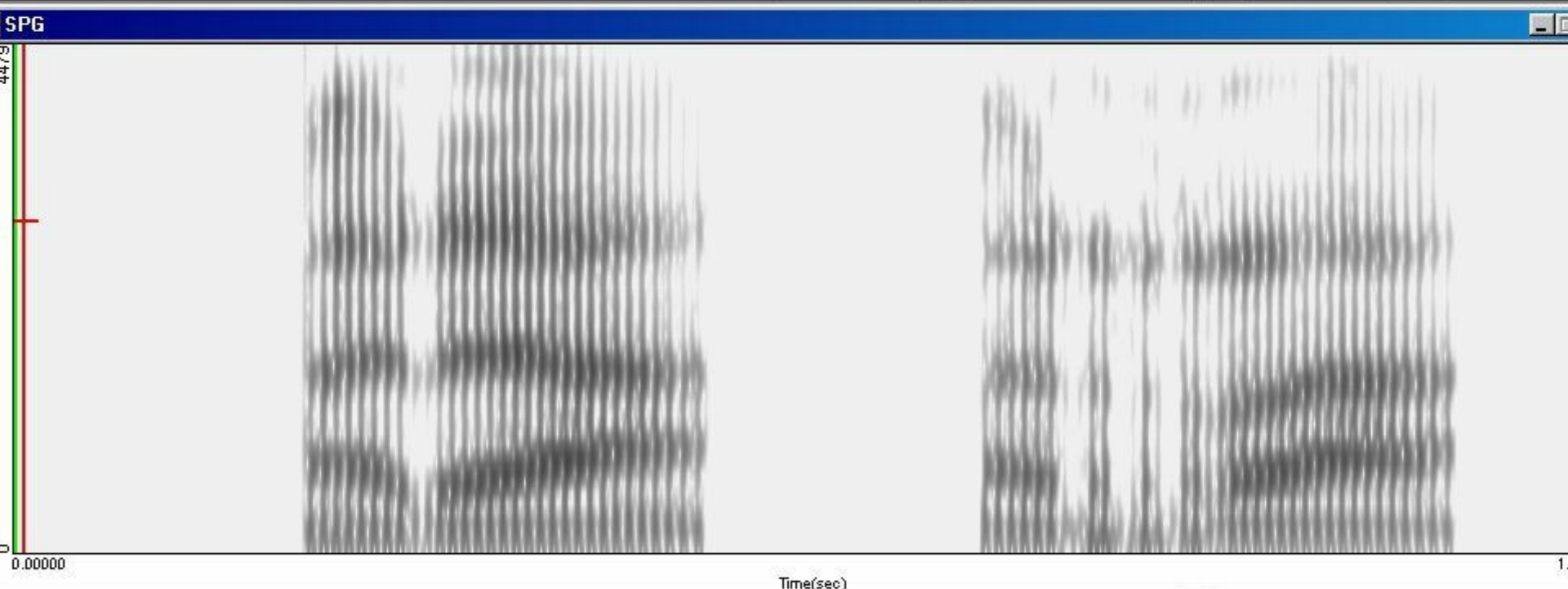
[r]

- [r] es percep amb facilitat però presenta molts problemes articulatoris, especialment en posició inicial.
 - de vegades les primeres correctes surten en posició de coda (Marta).
- [r̄] és fàcil de produir en posició intervocàlica, però presenta molts problemes de percepció perquè és molt breu
- confusions r/l/d

x: 0.00670 sec y: -1 ss: 0.00000 sec se: 1.09098 sec

els bons i els dolents (1)

l'inventari fonològic

■ òptims

vocals (extremes)

oclusives sordes

nasals (excepte la
palatal)

graduals

■ no òptims

ròtiques

fricatives i africades
(especialment
sonores)

lateral i nasal palatal

vocals mitjanes

vocal neutra

els bons i els dolents (2)

la síl·laba

■ òptims

V

CV

VCV

■ no òptims

VC

CCV

CVC

CVCC

CCVCC

- Estratègies i contextos òptims per aprendre els sons del català (Llach, Articles 52)
- fonetica i multiling.pdf

3

El context

Escola immersiva en català

- Nord: francès com a llengua habitual i català com a llengua vehicular de l'escola.
- Sud: castellà com a llengua habitual i català com a llengua vehicular de l'escola (no tenim el compte els casos de catalanoparlants monolingües).

- Quan el català entra en contacte amb altres llengües...

EL CRITERI DE LA SIMILITUD FONÈTICA (Flege)

- Sons idèntics català i francès/castellà
- Sons existents en català, sense equivalència en francès/castellà
- Sons existents en francès/castellà, sense equivalència en català
- Sons semblants en català i francès/castellà

EL CRITERI DE LA SIMILITUD FONÈTICA (Flege)

- Sons idèntics català i francès/castellà → **NO HI HAURÀ PROBLEMES**
- Sons existents en català, sense equivalència en francès/castellà → **HI HAURÀ PROBLEMES**
- Sons existents en francès/castellà, sense equivalència en català → **HI HAURÀ PROBLEMES**
- Sons semblants en català i francès/castellà → **HI HAURÀ PROBLEMES**

Sons existents en català, sense equivalència en francès/castellà

- Francès: lateral palatal (/ʎ/) i la ròtica bategant (/r/) i vibrant (/r/)
- Castellà: les dues vocals mitjanes obertes (/ɔ/, /ɔ/) i les versions sonores de les fricatives (/ʒ/, /ʒ/, /ʒ/)
 - Es tracta d'un dels reptes més difícils: aconseguir fer nous “espais” per a nous fonemes en un sistema de processament tancat.

- Què hem d'aconseguir, per als nous fonemes?
- 1. Percebre i aïllar adequadament el segment nou.
- 2. Poder-lo articular de forma espontània.
- 3. Aprendre mitjançant el lèxic totes les paraules que el contenen.
- 4. Descobrir si hi ha algun procés fonològic de la llengua que fa que aquest segment aparegui en algun context de forma sistemàtica.
 - Per exemple, el procés fonològic de les variants catalanes (excepte el valencià) que fa que la fricativa alveolar /s/ final de mot se sonoritzi quan la següent paraula comença amb vocal, com per exemple *el[z] homes*. Comparar francès-castellà. Dificultat d'activació automàtica.

Sons existents en francès/castellà, sense equivalència en català

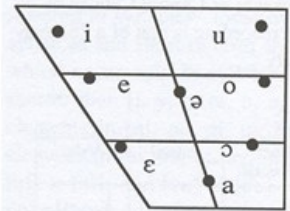
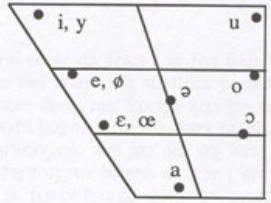
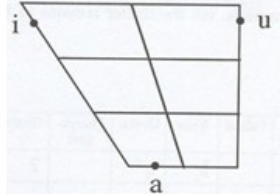
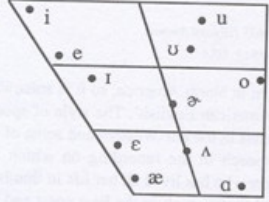
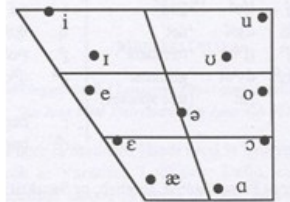
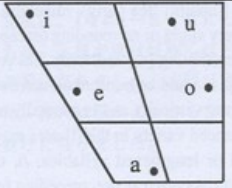
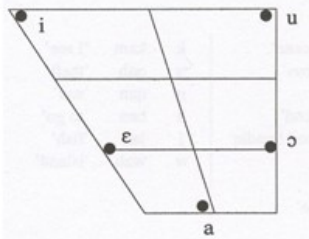
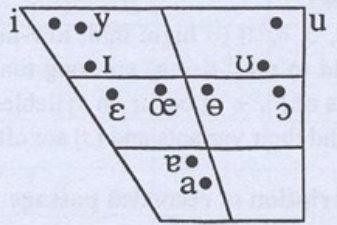
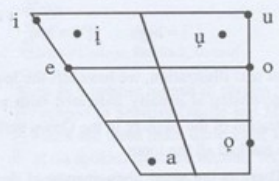
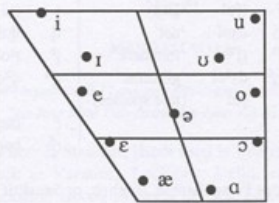
- francès: vocal alta labialitzada /ɥ/(*rue*), vocals mitjanes anteriors labialitzades /œ/(*bleu*) /ø/(*heure*), vocal baixa posterior /ɑ/(*pâte*), vocals nasalitzades /ɥ̃/(*quinze*) /ɔ̃/(*on*) /ɑ̃/(*sens*) /ʁ̃/(*chacun*) i ròtica uvular /R/(*rue*)
- castellà: la fricativa interdental sorda (/θ/, com a *zapato*) i la fricativa velar sorda (/x/, com a *jamon*).

- Quin problema genera? Que els sons existents (francès, castellà) apareixen en contextos fonètics i ortogràfics del català que s'assemblen als contextos del francès/castellà (p.e.: nasalització).
- Que els sons existents (francès, castellà) ocupen espais de fonemes del català (p.e.: ròtiques, lateral palatal).

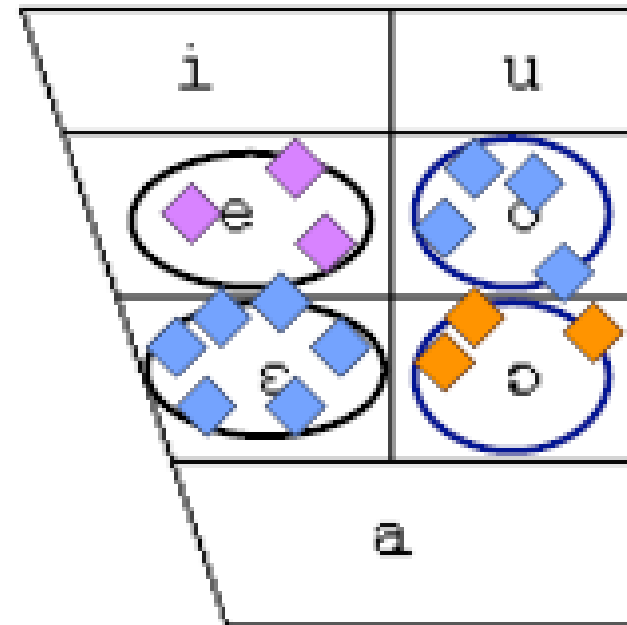
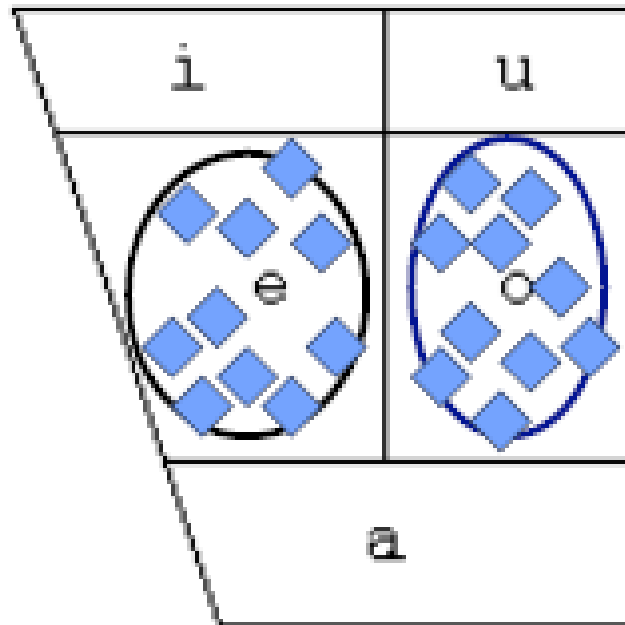
- Atenció! Cal tenir en compte, també:
- Diferències distribucionals de fonemes existents en les dues llengües que considerem
 - Exemple: /R/ pot aparèixer en qualsevol posició en francès; però en català hi ha /r/ i /r/, i /r/ no pot aparèixer a inici de mot.
 - /ʀ/ pot aparèixer en qualsevol posició en català; però en castellà no pot aparèixer a final de mot.

■ Diferències fonètiques sobre els mateixos fonemes:

- Pronunciació velaritzada del fonema // en català, i alveolar en castellà.
- Pronunciació aspirada de les oclusives de l'anglès vs. no aspirades en català, francès o castellà.
- Pronunciació diferent de les vocals mitjanes anteriors no labialitzades del francès / ɛ / i / e / que de les del català; pronunciació més oberta de les / e / i / o / castellanques que catalanes.

<p style="text-align: center;">català</p> 	<p style="text-align: center;">francès</p>
<p style="text-align: center;">àrab</p> 	<p style="text-align: center;">anglès (nord-americà)</p>
<p style="text-align: center;">hindi</p> 	<p style="text-align: center;">japonès</p>
<p style="text-align: center;">taba</p> 	<p style="text-align: center;">xinès</p>
<p style="text-align: center;">igbo</p> 	<p style="text-align: center;">hebreu</p>

La percepció categorial

<http://www.ling.gu.se/~anders/KatPer/Applet/test.eng.html>

4

La competència multilingüe

- Què ens demanen?
- Competència multilingüe i multicultural:
 - La competencia plurilingüe y pluricultural hace referencia a la capacidad de utilizar las lenguas para fines comunicativos y de participar en una relación intercultural en que una persona, en cuanto agente social, domina -con distinto grado- varias lenguas y posee experiencia de varias culturas. Esto no se contempla como la superposición o yuxtaposición de competencias diferenciadas, sino como la existencia de una competencia compleja o incluso compuesta, que el usuario puede utilizar. (Consejo de Europa, 2003, p. 183)

4 eixos

- Noguero (2004):

Tenim 4 enfocaments per ensenyar llengües en un context multilingüe:

- La integració de les llengües (TIL)
- Aprendre llengua a través del currículum (TILC)
- La intercomprensió entre les llengües
- La consciència lingüística i l'obertura a les llengües (reflexió metalingüística)

- [Rapport_approches_multilingues.pdf](#)

- Cummins (1979): Hipòtesi de la competència subjacent
 - Alguns coneixements desenvolupats en l'aprenentatge d'una llengua són transferibles a l'ús d'una altra llengua que s'ha après posteriorment.

- Treballar les llengües de forma integrada no vol dir fer una posada en comú de les programacions de llengües, sinó fer una programació conjunta, que implica l'acord de tots els que transmeten continguts, actituds i valors sobre les llengües.

a tall d'exemple

- València (Ferrer, Rodríguez, 2010), per a secundària:
 - Treballen tipus de discursos. A primer han de narrar; a segon han de saber informar; a tercer han d'argumentar, i a quart jugar amb el llenguatge i crear mons literaris.
 - Fan una mica de separació per no produir avorriment als estudiants (percepció que sempre es fa el mateix). Per exemple, separen l'argumentació en dos àmbits (discurs publicitari i discurs polític), un per a castellà i un per a català.

- Aquest enfocament planteja:
 - la adquisició d'una cultura lingüística que tingui en compte la diversitat lingüística
 - el desenvolupament de metodologies i estratègies de reflexió sobre les llengües (comparació, discriminació auditiva, inducció de regles, anàlisi del funcionament de las llengües...)
 - el desenvolupament de les actituds i representacions positives de la llengua
 - la presa de consciència del paper identitari de les llengües i del seu paper social

- Es tracta de considerar la diversitat de llengües, tant les que es fan a l'aula -en especial les de l'alumnat- com les de l'entorn o les més llunyanes, oferint a l'alumnat la possibilitat de considerar diverses llengües alhora.
- El desenvolupament de la competència plurilingüe i intercultural exigeix que en les aules es facin presents les llengües de l'alumnat, les de l'entorn, les minoritzades i fins i tot les més llunyanes, "exòtiques" o desconegudes, per aprendre'n, i també aprendre de les persones que les parlen.

- esteve 1.jpg
- esteve 2.jpg

EuroComRom

- <http://www.eurocomcenter.com/index2.php?lang=ct>

5

Estratègies

La voluntat integradora

- Com fem compatibles...
 - la naturalesa dels sons,
 - els mètodes d'ensenyament dels sons,
 - l'opció pedagògica d'una escola immersiva,
 - i l'exigència d'assolir una competència multilingüe?
- Mirarem d'aprofitar una mica de tot...

- La llengua vehicular ha de ser el català (això ens allunya de TILC).
- Es pot adoptar un enfocament comparatiu/contrastiu. SEMPRE tenim present que en el currículum hi ha dues/tres llengües. Aprofitem totes les ocasions per posar en contacte les llengües, concretament els sons de les llengües.
- Continuem buscant sempre activitats de llengües funcionals, en context, significatives, però ens reservem SEMPRE un espai per desenvolupar la capacitat metalíngüística (p.e. en un debat, observadors de la pronúncia...).

- Fomentem **SEMPRE** la verbalització de comentaris sobre els sons (els propis i els dels companys).
- Fomentem l'autoavaluació i l'autoregulació (en la producció i coneixement de sons, per exemple)

- Esborrem el límit clar entre les classes de llengua catalana i francesa/castellana. Busquem espais per fer didàctica integrada de llengües (sons).
- Compartim el currículum entre mestres i programem conjuntament els cursos.
- Utilitzem la mateixa terminologia per a totes les llengües del currículum.

- Ens fixem en tot el que s'assembla i no s'assembla en les dues llengües.
- Utilitzem vocabularis compartits per poder comparar sons
 - http://www.eurocomcenter.com/index2.php?lang=ct&main_id=3&sub_id=2&datei=sieben.htm

- Proposem activitats de pronúncia de sons.
- Oferim recursos per pronunciar correctament els sons.
- Proposem activitats d'escolta.
- Proposem activitats d'elocució de textos, de presentacions orals.
- Proposem activitats de canvi de llengua a classe (un mateix parlant o converses en més d'una llengua entre diversos parlants).
- Preparar activitats concretes per exercitar la percepció de sons (“Quantes vegades sents el so x”; “detecta les vegades que tal so no es pronuncia de forma correcta” ...).

- Escoltem parlants de diverses llengües i reproduïm les entonacions
- Busquem relacions entre paraules pel contingut i pel so
- Usem embarbussaments: detectem quines paraules sonen molt, o quines estructures, o quins sons sonen molt
- Ens gravem i ens escoltem

■ En definitiva...

- A través de l'exemple dels sistemes de sons, veiem que l'escola immersiva pot aglutinar pràctiques adequades que garanteixin alhora l'ús del català, el respecte a la naturalesa dels sons i l'assoliment d'una competència plurilingüe, especialment relacionada amb les llengües veïnes.
- Dit d'altra manera: atendre la recerca actual no és incompatible ni amb una atenció als continguts ni amb un model immersiu.